

МОНІТОРИНГ
ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ НТУ «ХПІ»
ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ
ФІЛОСОФІЯ
ЗА 2022 РІК

Законом України «Про вищу освіту» передбачається у межах системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Університету та якості вищої освіти здійснювати моніторинг оцінки якості навчання та періодичний перегляд освітніх програм аспірантів.

На кафедрі філософії НТУ «ХПІ» моніторинг якості організації навчання в аспірантурі проводився шляхом анкетування протягом грудня 2022 року. Учасниками анкетування були аспіранти, які навчаються за освітньо-науковою програмою 033 «Філософія». В опитуванні взяли участь 10 осіб.

Анкета «Моніторинг якості організації навчання в аспірантурі» включала 10 основних питань. Анкетування було анонімне.

Результати опитування *першого питання* анкети: «Як Ви в цілому оцінюєте якість навчання в аспірантурі?» представлені у табл.1.

Таблиця 1

Задоволеність здобувачів вищої освіти якістю навчання в аспірантурі

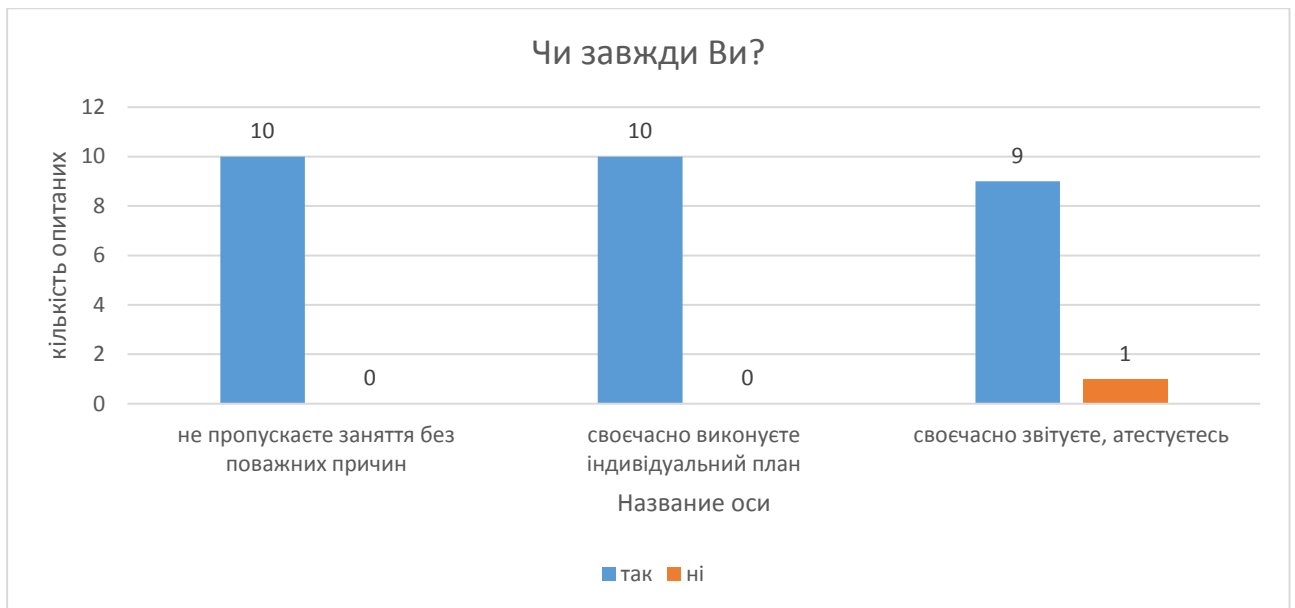
Рівень задоволеності	Результати анкетування
повністю задоволений	8 осіб (80%)
частково задоволений	2 особи (20%)
не задоволений	0
не визначився в оцінці	0

Анкетування показало, що здобувачі вищої освіти, які приймали участь в опитуванні, повністю (80 %) задоволені якістю навчання в аспірантурі, 20% – частково задоволені.

На *друге питання*: «Чи завжди Ви?» здобувачам пропонувалось відповісти «ТАК» або «НІ» на наступний перелік факторів:

- не пропускаєте заняття без поважних причин;
- своєчасно виконуєте індивідуальний план;
- своєчасно звітуєте, атестуєтесь.

Результати відповідей представлені на мал.1.

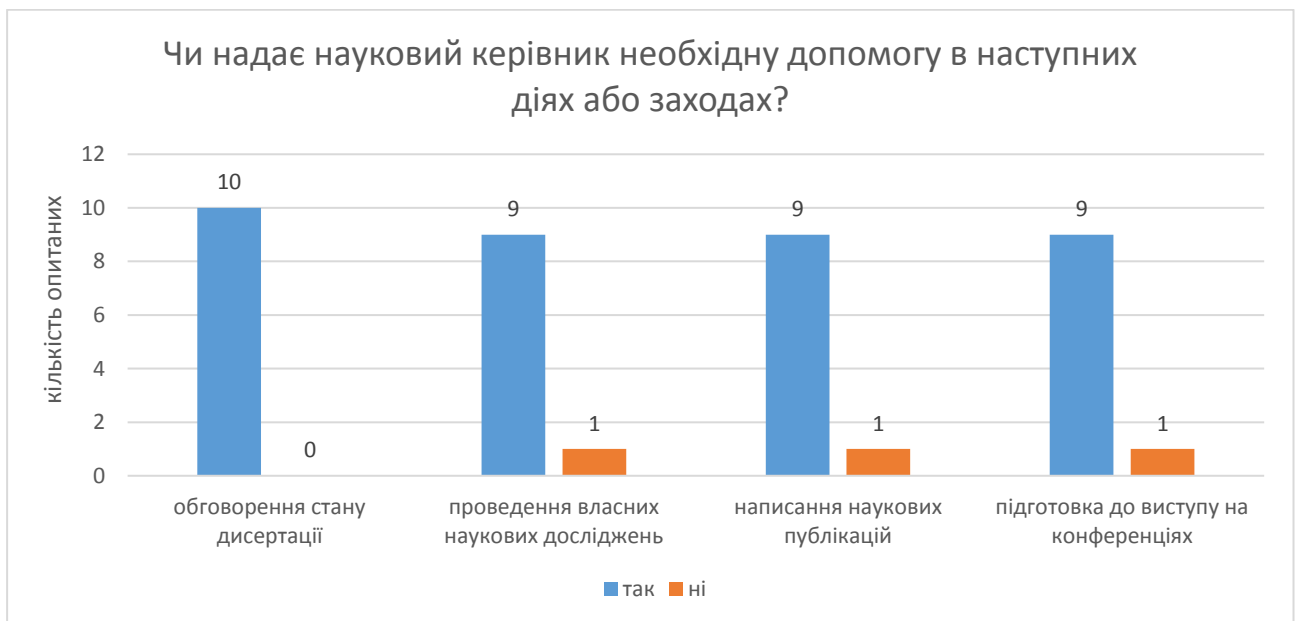

Малюнок 1. Оцінка сумлінності аспірантів

Усі опитані аспіранти (100%) не пропускають занять без поважних причин, своєчасно виконують індивідуальний план, 90% аспірантів своєчасно звітуються, атестуються.

Щодо задоволеності здобувачів вищої освіти керівництвом своїх наукових керівників (*питання три*), то 100% здобувачів вищої освіти, які взяли участь в анкетуванні, задоволені керівництвом своїх наукових керівників повністю.

Результати опитування аспірантів на *четверте питання*: «Чи надає науковий керівник необхідну допомогу в наступних діях або заходах?» представлені на мал.2.

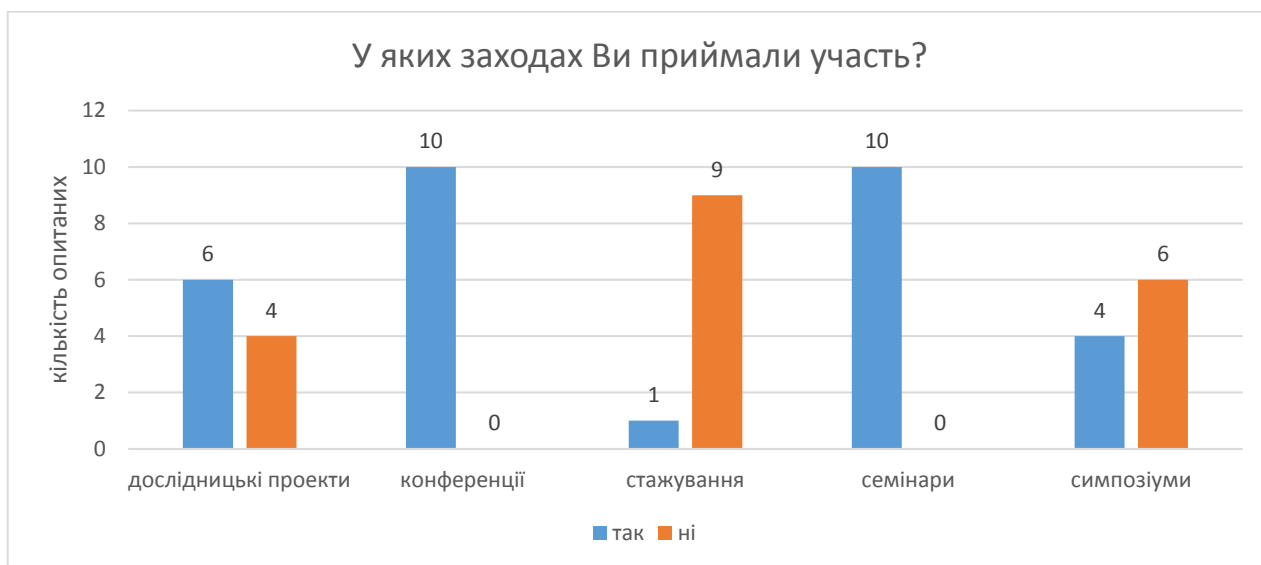
Малюнок 2. Оцінка участі наукового керівника в науково-дослідній діяльності аспіранта

Враховуючи отримані результати слід зазначити, наукові керівники допомагають аспірантам в таких заходах, як:

- обговорення стану дисертації (100%);
- проведення власних наукових досліджень, написання наукових публікацій, підготовка до виступу на конференціях (90%).

З метою оцінки участі здобувачів вищої освіти у науково-дослідницькій діяльності (*питання п'ять*) був запропонований перелік питань щодо участі здобувачів у різних заходах на які треба було відповісти «ТАК» або «НІ»

Узагальнені результати представлені на мал.3.

Малюнок 3. Оцінка участі здобувачів вищої освіти у науково-дослідницькій діяльності

Таким чином, усі учасники опитування – 10 осіб (100%) беруть участь в конференціях та семінарах. Треба взяти до уваги, що дуже мала кількість аспірантів (1 особа) бере участь у стажуванні.

У *шостому питанні* треба було перелічити фактори, які мотивують здобувачів вищої освіти до самостійної роботи із наступного переліку:

- збільшення об'єму знань – 10 аспірантів;
- новизна та зацікавленість матеріалу – 10 аспірантів;
- розуміння важливості та значення матеріалу – 10 аспірантів;
- інше (залучення до позаосвітньої діяльності) – 10 аспірантів.

Всі аспіранти (10 осіб) вважають, що весь перелік факторів стимулює до самостійної роботи.

Результати опитування (*питання сім*) з'ясування причин вибору саме навчання в аспірантурі НТУ «ХПІ» представлені у табл. 2.

Причини вибору навчання в аспірантурі НТУ «ХПІ»

Запропоновані причини вибору навчання в аспірантурі НТУ «ХПІ»	Результати анкетування
вже навчався в цьому університеті	3 особи (30%)
щоб отримати більш високий рівень кваліфікації	10 осіб (100 %)
рекомендували	4 особи (40 %)
навчання відповідає моїм очікуванням	10 осіб (100 %)
випускники мають привабливу перспективу	9 осіб (90 %)

Одержані результати вказують на те, що основна причина вибору – можливість отримати більш високий рівень кваліфікації, навчання відповідає очікуванням. Скориставшись можливістю вказати інші причини вибору навчання в НТУ «ХПІ» опитані позначили: високий рівень кваліфікації викладачів та підвищення особистої кваліфікації.

Восьме питання анкети: «Чи знаєте Ви, що Ваше навчання відбувається у відповідності, щодо затвердженої освітньо-наукової програми і яка її ціль?». Отримані результати відображені у табл.3.

Таблиця 3

Поінформованість здобувачів вищої освіти щодо навчання за затвердженою освітньо-науковою програмою та її цілі

Варіанти відповіді	Результати анкетування
ТАК	10 осіб (100%)
НІ	0 осіб (%)

Отримані результати свідчать про те, що всі опитані аспіранти знають, що їх навчання відбувається за освітньо-науковою програмою та проінформовані щодо її цілі.

Щодо **дев'ятого питання**: «Як Ви оцінюєте достатність обсягу часу, який виділяється на вивчення навчальних дисциплін?» узагальнені результати представлені у табл. 4.

Таблиця 4

Достатність обсягу часу, який виділяється на вивчення навчальних дисциплін

Запропоновані причини вибору навчання в аспірантурі НТУ «ХП»	Результати анкетування
достатній	9 осіб (90 %)
більше ніж достатній	1 особа (10%)
не цілком достатній	-

Більшість опитаних аспірантів (90 %) вважають, що обсяг часу на вивчення навчальних дисциплін достатній і є об'єктивним.

На *десяте питання* анкети: «Які проблеми якості організації навчання потребують вирішення?» аспірантам пропонувалось обрати відповідь з наступного переліку:

- стан дослідницьких лабораторій ;
- мобільність;
- одержання неформальної освіти ;
- можливість росту, як майбутнього освітньо-наукового працівника;
- урахування стейкхолдерів;
- забезпечення методично-науковою літературою;
- інше (вказіть) .

Кількість вибору відповідей не обмежувалась.

Одержані результати зведені до табл.5.

Таблиця 5

Проблеми якості організації навчання які потребують вирішення

Перелік проблем якості організації навчання	Результати опитування
стан дослідницьких лабораторій	1 особа (10 %)
мобільність	2 особи (20%)
одержання неформальної освіти	-
можливість росту, як майбутнього освітньо-наукового працівника	8 осіб (80%)
урахування стейкхолдерів	2 особи (20 %)
забезпечення методично-науковою літературою	1 особа (10 %)

Пропозиції, щодо покращення організації навчального процесу в аспірантурі, стосувалися дистанційної освіти та методики її удосконалення.

Підводячи підсумки, необхідно зазначити, що є певні можливості щодо удосконалення та покращання якості організації в аспірантурі НТУ «ХП» та з цією метою пропонується вжити наступні заходи:

1. Регулярно проводити моніторинг здобувачів вищої освіти щодо оцінки якості організації навчання в аспірантурі та виявляти слабкі сторони з метою подальшого удосконалення.

2. Університету потрібно провести заходи по сприянню аспірантів до стажування та участі у симпозіумах, залучення більше молоді до дослідницьких проектів.

Гарант ОНП «Філософія»
16.12.2022

д.філос.н., проф. Яків ТАРАСОВ

**МОНІТОРИНГ
МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АСПІРАНТУРІ НТУ «ХП»
ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ
ФІЛОСОФІЯ
ЗА 2022 РІК**

Опитування здобувачів вищої освіти здійснювалось з метою оцінювання забезпечення освітньо-наукових програм матеріально-технічними та навчально-методичними ресурсами.

Анкетування проводилось шляхом опитування протягом грудня 2022 року. Аспіранти повинні були оцінити доступність підручників, монографій, методичні матеріали в електронній та друкованій формі; комп'ютерне забезпечення освітнього процесу; роботу бібліотеки.

Учасниками анкетування були аспіранти, які навчаються за освітньо-науковою програмою 033 «Філософія». В опитуванні взяли участь 10 осіб.

На *перше питання*: «Чи доступні Вам підручники, монографії та інші методичні матеріали в електронній та друкованій формі?» здобувачам пропонувалось відповісти «ТАК» або «НІ». Результати опитування представлені у табл.1.

Таблиця 1

Доступність аспірантам підручників, монографій та інших методичних матеріалів в електронній та друкованій формі

Варіанти відповіді	Результати анкетування
ТАК	10 осіб (100%)
НІ	-

Таким чином, всі опитані аспіранти вважають, що підручники, монографії та інші методичні матеріали є цілком доступними в електронній та друкованій формі.

Узагальнені результати анкетування з питання: «Чи задоволені Ви комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу?» (*друге питання*) відображені у табл.2.

Таблиця 2

Задоволеність здобувачів вищої освіти комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу

Варіанти відповіді	Результати анкетування
ТАК	10 осіб (100%)
НІ	-

Результати проведеного аналізу свідчать про те, що всі опитані особи є задоволеними комп'ютерним забезпеченням освітнього процесу.

Щодо *третього питання*: «Чи задоволені Ви роботою бібліотеки?» результати наведені у табл.3.

Таблиця 3

Задоволеність здобувачів вищої освіти роботою бібліотеки НТУ «ХП»

Рівень задоволеності	Результати анкетування
задоволений	10 особи (100 %)
в більшості	-
не в повній мірі	-
незадоволений	-

Враховуючи отримані результати слід зазначити, що опитані аспіранти задоволені роботою бібліотеки.

Підводячи підсумки, можна зробити загальний висновок – матеріальне забезпечення освітньо-наукової діяльності, яке надається НТУ «ХП», є на достатньо високому рівні і задовольняє опитаних.

Гарант ОНП «Філософія»
16.12.2022

д.філос.н., проф. Яків ТАРАРОШ

**МОНІТОРИНГ
ВІДПОВІДНОСТІ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ НТУ «ХП»
ОЧІКУВАННЯМ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ
ФІЛОСОФІЯ
ЗА 2022 РІК**

Важливим напрямом анкетування є виявлення проблем, що виникають під час освітньо-наукового процесу з метою їх усунення. Висновки результатів проведених досліджень можуть бути покладені в основу подальшого вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітньо-наукової діяльності та якості вищої освіти.

Анкетування щодо відповідності якості навчання в аспірантурі очікуваням науково-педагогічних працівників проводилось протягом грудня 2022 року, в якому взяли участь 5 осіб. Анкета складалася із 4 питань.

Перше питання анкети присвячене задоволеності науково-педагогічних працівників відвідуванням занять аспірантами. Результати опитування представлені у табл.1.

Таблиця 1

Задоволеність науково-педагогічних працівників відвідуванням занять аспірантами

Рівень задоволеності	Результати анкетування
повністю задоволений	2 особи (40 %)
частково задоволений	3 особи (60 %)
не задоволений	-

Науково-педагогічним працівникам на *друге питання*: «На Вашу думку, які виникають труднощі у аспірантів, в ході виконання самостійної роботи?» пропонувалось вказати свої варіанти відповіді. Узагальнені результати представлені в табл.2.

Таблиця 2

Труднощі, які виникають у аспірантів в ході виконання самостійної роботи

Варіант відповіді	Кількість отриманих відповідей	Відсоток
Відсутність навичок повноцінної роботи із джерелами інформації та текстами зі спеціальності, у тому числі закордонними.	1	20 %
Відсутність відповідної літератури українською мовою.	3	60 %
Недостатні знання пошуку інформації.	1	20 %
Недостатня мотивація.	0	0 %

Слід відзначити, що стурбованість викликає відсутність відповідної літератури українською мовою, складний доступ до англomовної літератури, невміння шукати літературу в електронних ресурсах та формувати великі реферативні обсяги матеріалів.

Щодо **третього питання**: «На Вашу думку, які виникають труднощі у аспірантів, в ході виконання науково-дослідницької роботи за темою дисертації?» науково-педагогічні працівники мали можливість дати своє бачення даної проблеми. Виявлені труднощі здобувачів вищої освіти відображені у табл.3.

Таблиця 3

Труднощі, які виникають у аспірантів в ході виконання науково-дослідницької роботи

Варіант відповіді	Кількість отриманих відповідей	Відсоток
Відсутність чіткого розуміння основних складових наукових публікацій.	0	0 %
Важко и навіть неможливо знайти відповідну літературу українською мовою.	1	20 %
Не вистачає часу та мотивації.	0	0 %

Часто не вистачає цілісного, системного бачення проблеми, яка вивчається в ході дисертаційного дослідження, а також мають місце огріхи у формулюваннях предмету, мети, методології конкретного дослідження. Можливо, доцільним було б збільшення кредитів і розширення змісту курсу, присвяченого підготовці дисертаційного дослідження.

Щодо компонентів, які потребують змін в освітньо-наукових програмах (*питання чотири*) – на даний момент ніяких, бо нова програма діє менше 1 року та ще не пройшла достатню апробацію.

Підводячи підсумки, можна констатувати, що основною проблемою, яка є в засадах освітнього процесу зараз, пов'язана з дистанційним підходом, який не може повноцінно замінити процес навчання в аудиторіях, але є певні можливості удосконалення та покращання якості навчання в аспірантурі та з цією метою пропонується вжити наступні заходи:

1. Регулярно проводити опитування науково-педагогічних працівників щодо відповідності якості навчання в аспірантурі та виявляти слабкі сторони з метою подальшого удосконалення ОНП.

2. Організація дискусій, круглих столів серед науково-педагогічних працівників та здобувачами вищої освіти.

3. При перегляді освітньо-наукових програм розглянути можливість щодо збільшення часу роботи над дисертацією.

4. Детально розглянути та проаналізувати пропозиції науково-педагогічних працівників щодо компонентів, які потребують змін в освітньо-наукових програмах та у разі потреби внести коригування.

Гарант ОНП «Філософія»
16.12.2022

д.філос.н., проф. Яків ТАРАРОСВ